

Drugostopenjski študijski program

ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTROPOLOGIJA

Oddelek
za etnologijo
in kulturno
antropologijo

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski študijski program

Etnologija in kulturna antropologija

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednje smeri:

- **Etnologija in kulturna antropologija – enopredmetna smer,**
- **Etnologija in kulturna antropologija – dvopredmetna smer,**
- **Etnologija in kulturna antropologija - dvopredmetna pedagoška smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Dvopredmetno študijsko smer Etnologija in kulturna antropologija je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, razen z dvopredmetno pedagoško smerjo Andragogika in dvopredmetnim pedagoškim študijskim programom Pedagogika.

Dvopredmetno pedagoško študijsko smer Etnologija in kulturna antropologija je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi (nepedagoškimi) študijskimi programi oz. smermi.

Opis programa

Glavna značilnost etnologije in kulturne antropologije je v tem, da spremlja in skuša razumeti načine človeškega življenja izkustveno (etnografsko), a tudi primerjalno (etnološko) in vsečloveško (antropološko). Njeno znanje je najprej usmerjeno v vsakdanjo prakso, ponuja pa tudi odgovore na večna vprašanja človeštva: od njegove evolucije do specifik človeške kulture v njeni mnogoterosti. Antropologi in antropologinje, etnologi in etnologinje uporabljajo svoja najbolj splošna znanja o človeštvu za razumevanje najbolj konkretnih vsakdanjih praks doma in po svetu ter v katerihkoli družbenih skupinah v kateremkoli času. Študij je namenjen tistim, ki jih je etnologija oz. kulturna antropologija navdušila že na prvi stopnji, a tudi tistim, ki jih zanima preučevanje raznolikosti človeškega življenja.

Poleg splošnih znanj o mnogoterih načinih življenja obsega magistrski študijski program etnologije in kulturne antropologije tudi ključne vsebine za razumevanje in delovanje na področju kulturne dediščine, muzealstva in konservatorstva. Izbirne vsebine ponujajo poglobljene predstavitve slovenske tradicionalne kulture in njenih sodobnih izzivov, različne antropološke usmeritve (od urbane do medicinske antropologije) in druge praktične veščine (npr. antropologijo in pisanje).

Raziskovalci in raziskovalke s področja kulturne antropologije in etnologije pridobivajo svoja znanja o načinih življenja z neposrednim opazovanjem ter soudeležbo na terenu, zato program obsega pridobivanje teoretskih znanj in praktičnih veščin. Teoretska znanja obsegajo zgodovinske preglede razvoja discipline in njene posamezne usmeritve v sodobnem času. Študentje pridobivajo praktične veščine

z aktivno udeležbo na terenskih vajah, praksah in s samostojnim raziskovalnim delom, ki se konča s pisanjem magistrskega dela.

Študijski program združuje antropološko teorijo, pregled meja in izzivov etnografskega raziskovanja, a tudi prakso in vaje, na katerih prihajajo študentje in študentke v neposredni stik z ljudmi na terenu. Študij etnologije in kulturne antropologije združuje poznavanje svetovnih kultur in domačih načinov življenja ter omogoča izbiro širšega nabora sodobnih antropoloških usmeritev, ki v dveh letih študija zadovoljijo še tako zvedavega duha.

Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo sodi med mednarodno najbolj dinamične oddelke na univerzi, saj ima vzpostavljene številne formalne in neformalne stike s partnerji po vsem svetu. Vsako leto gosti nekaj tujih predavateljev in predavateljic, njegovi sodelavci in sodelavke pa predavajo na tujih univerzah. Oddelek organizira tudi poletne šole, raziskovalne tabore in večje ali manjše, mednarodne in domače znanstvene posvete. Poleg pogodb za študijsko izmenjavo v Evropi ima oddelek tesne stike z oddelki v drugih delih sveta, od Afrike do Azije, sodeluje v evropski univerzitetni povezavi Eutopia in v regionalnih povezavah, kot je balkanski Border Crossing Network.

V trenutni obliki programa je mogoče obiskovati dvopredmetno in samostojno smer študija. Prva predvsem seznanja študente in študentke s temeljnimi etnološkimi in antropološkimi temami in pristopi, v samostojni smeri študija pa teoretske in usmeritvene predmete nadgrajujejo tudi terenske vaje in projektno delo. Študij je dinamičen ter se sklene z obsežnim samostojnim raziskovalnim delom študenta in študentke, z magistrskim delom. S tem lahko prevzamejo odgovornost za samostojno strokovno delo na področju etnologije in kulturne antropologije.

Predmetnik – ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTROPOLOGIJA: enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Antropologija Mediterana E	30		30	60	6
2. Aplikativna antropologija in kulturni menedžment	30			30	3
3. Etnologija Balkana E, D	30	60		90	5
4. Evropska tradicijska verovanja E	30		30	60	6
5. Materialna kultura	30			30	3
6. Regije in regionalizmi v Sloveniji	30	60		90	5
7. Sodobno konservatorstvo	30	30		60	4
8. Urbana in transnacionalna antropologija	30			30	3
9. Vizualne raziskave	30	30		60	4
10. Novi raziskovalni pristopi E	30		30	60	6
11. Strokovno-izbirni predmet 1	60			60	6
12. Strokovno-izbirni predmet 2	30	30		60	4
13. Praksa 1					2
14. Zunanji ali strokovno-izbirni predmet M	30			30	3
2. letnik					
15. Kritična muzeologija in muzejska pedagogika	30	30		60	4
16. Medicinska antropologija	30	30		60	4
17. Religije Azije	30			30	3
18. Socialni spomin	30			30	3
19. Sodobne razprave v socialni in kulturni antropologiji	30			30	3
20. Strokovno-izbirni predmet 1	60			60	6
21. Strokovno-izbirni predmet 2	30	30		60	4
22. Magistrski seminar			30	30	3
23. Magistrsko delo E					19
24. Zunanji ali Strokovno-izbirni predmet M	60	60		120	9
25. Praksa 2					2

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Strokovno-izbirni predmet 1	Antropologija Alp	30			30	3
	Antropologija hrane in prehranjevanja	30			30	3
	Antropologija in politike v Afriki	30			30	3
	Antropologija nasilja	30			30	3
	Antropologija popularne glasbe	30			30	3
	Antropologija telesa in gibanja	30			30	3
	Antropologija smrti	30			30	3
	Antropologija spolnosti	30			30	3
	Egalitarnost	30			30	3
	Etnologija evropskih posocialističnih dežel	30			30	3
	Feministična antropologija	30			30	3
	Psihološka antropologija	30			30	3
	Kulture Latinske Amerike	30			30	3
	Kulturna in socialna antropologija telesne oviranosti	30			30	3
	Neenakosti in ranljivosti v zdravju	30			30	3
	Lingvistična antropologija	30			30	3
	Antropologija umetnosti	30			30	3
2. Strokovno-izbirni predmet 2	Antropologija in pisanje	30	30		60	4
	Antropologija prava	30	30		60	4
	Antropologija prostora	30	30		60	4
	Čutna antropologija	30	30		60	4
	Historična antropologija	30	30		60	4
	Popularne kulture	30	30		60	4
	Romske skupnosti - med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo	30	30		60	4
	Sodobna folkloristika	30	30		60	4
3. Strokovno-izbirni predmet M	Sodobne migracije, državljanstvo in etnične manjšine	30	30		60	4
	Antropološki laboratorij					3
	Etnografski praktikum		60		60	3
	Odpri študentski forum	10	10	10	30	3

Predmetnik – ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTROPOLOGIJA: dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Materialna kultura	30			30	3
2. Sodobne razprave v socialni in kulturni antropologiji	30			30	3
3. Izbirni regionalni predmet	30	60		90	5
4. Strokovno-izbirni predmet 1	30			30	3
5. Strokovno-izbirni predmet 2	30	30		60	4
6. Novi raziskovalni pristopi D, DP	30			30	3
7. Usmeritveni predmet 1	30			30	3
8. Usmeritveni predmet 2	30	30		60	4
9. Praksa 1					2
2. letnik					
10. Aplikativna antropologija in kulturni menedžment	30			30	3
11. Strokovno-izbirni predmet 1	30			30	3
12. Usmeritveni predmet 2	30	30		60	4
13. Zunanji ali Strokovno-izbirni predmet M	30			30	3
14. Magistrski seminar			30	30	3
15. Magistrsko delo D					12
16. Praksa 2					2

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	KT
1. Strokovno-izbirni predmet 1	Antropologija Alp	30			30	3
	Antropologija hrane in prehranjevanja	30			30	3
	Antropologija in politike v Afriki	30			30	3
	Antropologija nasilja	30			30	3
	Antropologija popularne glasbe	30			30	3
	Antropologija telesa in gibanja	30			30	3
	Antropologija smrti	30			30	3
	Antropologija spolnosti	30			30	3
	Egalitarnost	30			30	3
	Etnologija evropskih posocialističnih dežel	30			30	3
	Feministična antropologija	30			30	3
	Psihološka antropologija	30			30	3
	Kulture Latinske Amerike	30			30	3
	Kulturna in socialna antropologija telesne oviranosti	30			30	3
	Neenakosti in ranljivosti v zdravju	30			30	3
	Urbana in transnacionalna antropologija	30			30	3
	Lingvistična antropologija	30			30	3
	Antropologija umetnosti	30			30	3
2. Strokovno-izbirni predmet 2	Antropologija in pisanje	30	30		60	4
	Antropologija prava	30	30		60	4
	Antropologija prostora	30	30		60	4
	Čutna antropologija	30	30		60	4
	Historična antropologija	30	30		60	4
	Popularne kulture	30	30		60	4
	Romske skupnosti - med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo	30	30		60	4
	Sodobna folkloristika	30	30		60	4
	Sodobne migracije, državljanstvo in etnične manjšine	30	30		60	4
3. Strokovno-izbirni predmet M	Antropološki laboratorij					3
	Etnografski praktikum		60		60	3
	Odprti študentski forum	10	10	10	30	3
4. Izbirni regionalni predmet	Regije in regionalizmi v Sloveniji	30	60		90	5
	Etnologija Balkana E, D	30	60		90	5

Nabor usmeritvenih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Usmeritveni predmet 1	Antropologija Mediterana D, DP	30			30	3
	Evropska tradicijska verovanja	30			30	3
	Religije Azije	30			30	3
	Socialni spomin	30			30	3
2. Usmeritveni predmet 2	Kritična muzeologija in muzejska pedagogika	30	30		60	4
	Medicinska antropologija	30	30		60	4
	Sodobno konservatorstvo	30	30		60	4
	Vizualne raziskave	30	30		60	4

Predmetnik - ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTROPOLOGIJA: dvopredmetna pedagoška smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Skupni del pedagoškega modula	75	32	43	150	12
2. Etnološka didaktika	30	30		60	4
3. Regije in regionalizmi v Sloveniji	30	60		90	5
4. Urbana in transnacionalna antropologija	30			30	3
5. Strokovno-izbirni predmet 1 ali Usmeritveni predmet 1	60			60	6
2. letnik					
6. Etnološka pedagoška praksa		60		60	6
7. Kritična muzeologija in muzejska pedagogika	30	30		60	4
8. Novi raziskovalni pristopi D, DP	30			30	3
9. Strokovno-izbirni predmet 2 ali Usmeritveni predmet 2	30	30		60	4
10. Zunanje ali Strokovno-izbirni predmet M	30			30	3
11. Magistrsko delo DP					10

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Strokovno-izbirni predmet 1	Antropologija Alp	30			30	3
	Antropologija hrane in prehranjevanja	30			30	3
	Antropologija in politike v Afriki	30			30	3
	Antropologija nasilja	30			30	3
	Antropologija popularne glasbe	30			30	3
	Antropologija telesa in gibanja	30			30	3
	Antropologija smrti	30			30	3
	Antropologija spolnosti	30			30	3
	Lingvistična antropologija	30			30	3
	Antropologija umetnosti	30			30	3
	Egalitarnost	30			30	3
	Etnologija evropskih posocialističnih dežel	30			30	3
	Feministična antropologija	30			30	3
	Psihološka antropologija	30			30	3
	Kulture Latinske Amerike	30			30	3
	Kulturna in socialna antropologija telesne oviranosti	30			30	3
	Neenakosti in ranljivosti v zdravju	30			30	3
	Sodobne razprave v socialni in kulturni antropologiji	30			30	3
2. Strokovno-izbirni predmet 2	Antropologija in pisanje	30	30		60	4
	Antropologija prava	30	30		60	4
	Antropologija prostora	30	30		60	4
	Čutna antropologija	30	30		60	4
	Historična antropologija	30	30		60	4
	Popularne kulture	30	30		60	4
	Romske skupnosti - med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo	30	30		60	4
	Sodobna folkloristika	30	30		60	4
	Sodobne migracije, državljanstvo in etnične manjšine	30	30		60	4
3. Strokovno-izbirni predmet M	Antropološki laboratorij					3
	Etnografski praktikum		60		60	3
	Odperti študentski forum	10	10	10	30	3

Nabor usmeritvenih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Usmeritveni predmet 1	Antropologija Mediterana D, DP	30			30	3
	Evropska tradicijska verovanja	30			30	3
	Religije Azije	30			30	3
	Socialni spomin	30			30	3
2. Usmeritveni predmet 2	Medicinska antropologija	30	30		60	4
	Sodobno konservatorstvo	30	30		60	4
	Vizualne raziskave	30	30		60	4

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Urbana in transnacionalna antropologija

Predmet obsega pregled terminologije in razvoja urbane ter transnacionalne antropologije, njenih specifik in predmeta raziskave, kratek pregled zgodovine urbane antropologije, posebnosti življenja v mestih, mešanja prebivalstva in drugih kompleksnih pojavov v urbanih okoljih ter se dotakne svetovnih mest.

Etnologija Balkana

Predmet seznanja študente s preteklimi in sodobnimi etnološkimi/antropološkimi raziskavami Balkana. Ponuja kratek historični pregled družbenih sprememb s poudarkom na imperialnih zapuščinah in procesih kompleksne nacionalizacije ter modernizacije Balkanskega polotoka. Skozi analizo različnih gradiv in žanrov, kritično obravnava diskurze drugačenja Balkana, prav tako pa nudi etnografski uvid v aktualne tematike, ki so ključne za poznavanje družb in načina življenja na Balkanu.

Evropska tradicijska verovanja

Predmet predstavi folklorno gradivo in komparativne raziskave evropskih tradicijskih verovanj ter funkcije teh verovanj. Specifične teme so npr. koncepti prostora in časa, predstave o smrti, verovanja o duši, ljudeh z nadnaravnimi sposobnostmi, volkodlakih, bajnih bitjih, čarovništvu, magiji, šamanizmu itd.

Regije in regionalizmi Slovenije

Predstavljen je razvoj regionalizma na Slovenskem, temeljni metodološki in terminološki problemi regionalizma, sestavine regionalizmov v zgodovinskem razvoju, sestavine regionalizmov v sodobnih družbah, regionalizmi

Slovenije v odnosu do evropskih regionalizmov ter uporabnost spoznanj za sodobne družbe.

Materialna kultura

Pri predmetu spoznamo zgodovino preučevanja materialne kulture, pri tem pa se osredotočamo na izbrane teme: modo, oblačilno kulturo, prehrano, notranjo opremo, orodja, igre in igrače, tehnično dediščino in razvoj civilizacije, stroje, promet, kibernetiko in informatiko, materialno kulturo in muzejske zbirke, premično in nepremično kulturno dediščino.

Kritična muzeologija in muzejska pedagogika

Predmet predstavi novo in kritično muzeologijo, muzeje in v prihodnost naravnane muzejske raziskave, temeljne koncepte novih muzejev v Evropi in v svetu, razmerja med muzeji, dediščino in identiteto, muzeje kot kulturne institucije, multikulturalnost, pluralnost in družbeno vključevanje, razstavo kot medij interpretacije in komunikacije.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študijskega programa mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot so določene z akreditiranim predmetnikom in učnimi načrti posamezne smeri v študijskem programu, v skupnem obsegu 120 (enopredmetna smer) oziroma 60 KT (dvopredmetna smer). Študenti oz. študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke magistrskega programa Etnologija in kulturna antropologija so usposobljeni za samostojno raziskovalno, aplikativno in razvojno delo, najuspešnejši pa lahko nadaljujejo študij na tretji stopnji. Posebna odlika študija etnologije in kulturne antropologije je usposobljenost za terensko

delo in za delo z ljudmi v različnih kulturnih kontekstih. Dobro poznavanje načinov življenja in kulturne raznolikosti jim odpira vrata za delovanje v različnih javnih in zasebnih institucijah, lahko pa delujejo tudi samostojno.

Kot samostojni strokovnjaki in strokovnjakinje znajo pridobiti potrebne informacije in prepoznavati vzorce delovanja družbenih skupin ter to znanje uporabiti tudi v praksi. Razumejo in prepoznavajo kulturno dediščino, tradicije, izročila in vsakdanje prakse ter jih znajo tudi varovati in predstavljati javnosti. Imajo izkušnjo raziskovanja v podeželskih in mestnih okoljih ter se lahko vključujejo v gospodarske, družbene in kulturne dejavnosti, poznajo pa tudi druge načine življenja, tako da lahko delujejo tudi v medijih, na področju javnih politik, migracij, javnega zdravja in izobraževanja, religije, popularne kulture, v dokumentacijskih centrih, knjižnicah in podobnih ustanovah. Predvsem pa so usposobljeni za samostojno delo v muzejih in na področju varstva kulturne dediščine.

Diplomanti in diplomantke dvopredmetnega študija povezujejo svoja etnološka znanja in veščine s še eno humanistično ali družboslovno disciplino.

Zaposlitvene možnosti

Zaradi posebne pozornosti, ki jo program namenja dediščinskim znanjem, se lahko diplomanti in diplomantke magistrskega programa Etnologija in kulturna antropologija zaposlujejo v muzejih, na Zavodu za varstvo kulturne dediščine in v drugih dediščinskih institucijah. Svoje znanje lahko učinkovito uporabijo tudi v drugih kulturnih, upravnih, lokalnih, državnih in nevladnih institucijah ter v izobraževalnih in gospodarskih organizacijah. Diplomanti in diplomantke so usposobljeni za delo z ljudmi v različnih kulturnih

kontekstih, zato je obseg možnih zaposlitev in dejavnosti zelo širok. Marsikdo se odloči tudi za samostojno podjetniško pot ali samozaposlitev na področju kulturnih dejavnosti.

Poleg zaposlitev na širšem področju kulture, tudi sodobne popularne kulture, se lahko zaposlujejo v državni upravi, kot svetovalci in svetovalke na ministrstvih in v parlamentu, zlasti na področjih zunanje politike, manjšin, migracijske in azilne politike ter tudi v ustanovah javnega zdravja. Zaposlujejo se v t. i. svobodnih poklicih, delujejo tudi v novinarstvu in medijih ter v založništvu. Ob poznavanju specifičnosti slovenskih območij se zaposlujejo v lokalnih okoljih, v naravnih in krajinskih parkih ter razvojnih centrih. Vse več delovnih mest se odpira tudi v gospodarstvu in turizmu. Veliko priložnosti najdejo tudi v nevladnem sektorju in okoljevarstvu.

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Tanja Tivadar

tanja.tivadar@ff.uni-lj.si

eika@ff.uni-lj.si

Soba 011, Zavetiška 5, Ljubljana

Telefon

+386 1 241 15 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Rajko Muršič

rajko.mursic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://etnologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati etnologijo in kulturno antropologijo

»Ko sem zaključevala študij etnologije in kulturne antropologije na dodiplomskem programu, se mi je zdelo, da bi mi nekaj manjkalo, če bi z antropologijo zaključila na tisti točki. Mislim, da študij na drugi stopnji dopušča še več svobode v smislu lastnega razvoja, saj se lahko zaradi pestrosti predmetnika in s pomočjo izbirnih predmetov usmerimo v smer lastnih zanimanj. Med študijem antropologije ponotranjimo kritičen in celosten način gledanja na svet in stvari, ki ga ne bi mogli pridobiti nikjer drugje, saj je nenazadnje antropologija tista veda, ki združuje preteklost, sedanjost in prihodnost vsega človeškega.«

– Eva Malovrb, študentka drugostopenjskega programa Etnologija in kulturna antropologija

»Na Filozofski fakulteti sem kot dvopredmetna študentka sociologije, etnologije in kulturne antropologije raziskovala, spoznavala svet, svoj lastni dom in samo sebe. Študij me je za življenje opremil s široko paleto znanj, z občutkom družbene odgovornosti ter s sposobnostjo analitičnega in kritičnega razmišljanja. Ti vidiki so relevantni ne samo pri znanstvenem raziskovanju, kjer se trenutno kalim, ampak na vseh delovnih področjih – od izobraževanja, marketinga, kadrovanja in do političnega predstavnštva. Študij humanistike in družboslovja ni pomemben le zato, ker postavlja ogledalo lastni družbi. S svojim znanjem in izkušnjami slednjo ustvarja bolj empatično, strpno, razumevajočo, vključujočo, in posledično bolj prijazno za vse, kar je bistveno.«

– Manca Račič, diplomantka študijskih programov Sociologija kulture ter Etnologija in kulturna antropologija, mlada raziskovalka na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo